

„Edinost“

Prislaški enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglast

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana osmrtnice in javne zahvale domači oglasti itd. se računajo po pogodi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaste sprejema upravništvo. Naročnino in oglaste je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst..

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Bolani konstitucionalizem.

Z Dunaja prihajajo jako resne vesti. Parlamentarni položaj se zamotava bolj in bolj. Kaos je postal že tolik, da je menda gospod Körber sam že obupal in je došel do spoznanja, da njegovih prizadevanj za vzpostavitev normalnih odnošajev v parlamentu ne bo kronala krona uspehov. »Neue Freie Presse«, ki redno dobro sliši, kako na Körberjevih tratah trava raste — in to gotovo ne na korist gosp. Körberja — pripoveduje vsaj povsem pozitivno, da nam je kmalu po zaključenju delegacij pričakovati nastop »grajana konstitucionalizma«! Prav naravnost povedano, se glasi to: da gospod Körber razpusti ali vsaj odloži zbornico. Ustave ne misli zistirati, ali vladati hoče brez parlamenta, s pomočjo § 14. To je tisti »grajani konstitucionalizem«, o katerem meni baje gospod Körber — po poročilu v »Nene Fr. Presse« — da je vendar bolji, nego pa absolutizem. Kako dolgo trajajočo si misli gospod Körber to dobo »grajana konstitucionalizma«? »Neue Freie Presse« ne pripoveduje ničesar o tem.

Torej »grajani konstitucionalizem«! Kaj je to drugega, nego bolno stanje konstitucionalizma? In češka obstrukcija, vsi dogodki v parlamentu, nesposobnost istega za vsako pozitivno delo, vse je simptom težke bolezni. A kje jej je prvotni vir, kje je zlo, ki je rodilo zopet zlo, dalje in dalje?!

Ako hočemo zaslediti to zlo, moramo poseči daleč nazaj, v prve začetke našega konstitucionalizma. Že začetek, temelj avstrijskemu konstitucionalizmu, je bil tak, da je zagradil pot načelu, duhu resničnega, pravega konstitucionalnega življenja. V čem se v prvi vrsti izraža konstitucionalno življenje? V parlamentarizmu: v tem torej, da državljani potom svojih zastopnikov sodelujejo na zakonodaji, na javni upravi. Parlamentarizem paze nam kaže čist, samsebi zvest in dorasel svoji veliki nalogi, le tam, kjer je parlament verna slika odnošajev vse države, kjer je v številnem razmerju in grupiranju posamičnih skupin v parlamentu točno izražena svota narodnih, političnih, gospodarskih in socijalnih nazorov, vladajočih v vsaj državi: kjer parlament res predstavlja javno mnenje!! Ali bolj priprosto povedano: parlamentarizem je dorasel svoji nalogi le tam, kjer je volilni red tak in vo-

lilna praksa taka, da more vsaka skupina ljudi jednakega mišljenja pošiljati v parlament toliko svojih zastopnikov, da je primerno njenemu številu. A ker se borbe v Avstriji ne vrše po političnih načelih, ampak se vrše med narodnostmi, bi morala vsaka narodnost imeti primerno število zastopnikov. Ali pa je tako? Ni! V Avstriji nimamo parlamenta, ki bi odgovarjal tej zahtevi! Zato imamo nekaj, kar je sicer podobno parlamentarnemu življenju, načelu sodelovanja državljanov na zakonodaji, kar pa v resnici ni. Kal bolezni našemu konstitucionalizmu tiči v okolnosti, da so nam ustvarili volilno geometrijo, ki iz parlamenta dela le karikaturu odnošajev v državi, v okolnosti, da so narodom z jedno roko dajali, z drugo pa jemali. Kar ustava daje nememskim narodom na meri pravice in svobode, nam jemlje volilna geometrija. Naši volilni redi so taki, da tudi v parlamentu vidimo, kako je v Avstriji privilegiranih narodov in stanov. Vidimo, kako na tisoče in tisoče državljanov voli jednega poslanca, a drugod zopet, kako volijo istotako jednega poslanca kakih deset glav! Kričeč izgled imamo v našem Primorju!! Jedna narodnost, ki sestavlja ogromno večino prebivalcev, ima v parlamentu 4 zastopnike, druga, ki sestavlja manjšino, pa 11!! Ob taki tendenciozni volilni geometriji je večini prebivalstva vzeta možnost, da bi v parlamentu primerno izjavljala to, kar hoče in do česar jej ustava daje pravico.

Ob taki diskrepanci med tem, kar doleča ustava, in mej sestavo onega činitelja, na katerem naj bi slovelo ustavno življenje, parlamenta, je pač le naravno, da so naše konstitucionalne razmere bolne!

Velik, glavni vzrok, da v nas nimamo resničnega parlamentarnega življenja, je torej v nesrečni volilni geometriji Schmerlingovi, tega zagrizenega centralista in Nemca, ki je z volilnimi redi hotel vzeti narodom to, kar jim daje ustava. Ali to ni jedini vir zla. Drugi vir je ta, da so vsi nasledniki Schmerlingovi na državni upravi v svojem postopanju nasproti parlamentu sledili isti germanizatorni in centralistiški tendenciji. Tudi ob sedanjih volilnih redih bi na vse zadnje mogli imeti staro toplo očetovsko ognjišče. Iz Zagreba nam sije ta luč...

bi bili avstrijski državniki sistematično ubijali konstitucionalnega načela, kakor hitro so v parlamentu navstale razmere, ob katerih bi tudi nemške narodnosti mogle priti do nekoliko veljave. Dokler so v parlamentu vladali Nemci, dokler je bil parlament germanizatornim in centralističnim stremljenjem v oporo, dotlej se bile vladale slepe služkinje večini v parlamentu. Čim pa se je zasukala stvar in niso le jedini Nemci gospodarili v parlamentu, potem pa se nobena vlada ni hotela identificirati z večino parlamenta!!

S kratka: volilni redi so taki, in kolikor ne dela že volilna geometrija, pa pomagajo še avstrijski državniki, da je naš parlament — mesto da bi bil vrhni znak konstitucionalizma — le bojno polje med privilegijami jedne narodnosti in gotovih skupin in med pravicami, ki jih daje ustava vsem narodom. To dela prve objestne, druge ogorčene in avstrijski državniki naj se prav nič ne zgražajo — ker so oni krivi — ako se v tem ogorčenju v naših parlamentarnih bojih bolj bolj zgubljajo parlamentarne oblike in se bolj in bolj zgublja misel na ukupnost, da jedni mislijo le na to, kako bi ohranili svoje nadvladje, a drugi le na to, kako bi se rešili iz spon.

Naš parlament je postal torišče borb med pohlepnostjo privilegovanih skupin in med pravom, ki je daje ustava vsem. To je bolezen našega konstitucionalizma! Dandanes se mnogo govori o saniranju parlamentarnih razmer!

Mi pa menimo, da je parlament postal neozdravljiv, ker mu je podlaga nezdrava. Le potem, ako se ta podlaga preobrne, ako dobimo volilni red, ki nam bo dajal parlament, ki bi res to, kar mora biti, zrealo javnega menenja in resničnih odnošajev, in potem, ko se vlade postavijo nasproti parlamentu na stališče, kakor je zahteva duha konstitucionalizma, ko ne bodo hotele biti gospodarice parlamenta, ampak le njene izvrševalke: potem se le dobimo pravo in resnično parlamentarno življenje in naš konstitucionalizem bo ozdravljen! Prej pa ne. Dotlej bomo imeli vedno le »grajani konstitucionalizem« vsejedno, ali se vrtili mlinski kamen parlamenta, ali pa — § 14.

PODLISTEK

Dar „Matice Hrvatske“ za leto 1899.

Priobčuje Driz.

(Zvršetek.)

Začetek devetnajstega stoletja je bil v resnici slaven za Slovane in posebno Slovence se morejo dičiti, da je v dobi Mickievića, Puškina in Kollara živel tudi njihov Prešern, dočim je Levstik prestavil v slovenščino krasnih stranih Puškinovih umotvorov.

Od hrvatskih pisateljev v zabavni skupini svojih knjig dala nam je »Matica« priliko, da se seznanimo s pesnikom Gjurom Arnoldom in da uživamo krasote umotvorov že poznanih: Gjalskega, Novaka in Tomića.

Arnold je malo poznan pesnik, česar pa ni smeti pripisati morda njegovi slabosti, ampak le njegovi skromnosti. On sam pravi:

Ja ne pjevam, da ugodim svietu,
Niti pjevam, da nakupim zlata;
Več ja pjevam, da ublažim sjetu,
Sa prostote ljudi što me hvata.

V tem je vse označeno njegovih pesnij: njemu ni mari, da ga kdo posluša ali mu pritrjuje: on sam hoče le, da mu se s pesmijo duša dviga v nebeske višine. Arnold je lirik in epik, dočim mu je oblika dotirana v klasični sméri. Bol in žalost sta mu priljubljena predmeta; ali on je religiozen in upa v Boga ter se ne udaja obupavanju. Ljube-

zen do domovine, ljubezen do žene in otrok — to je njegova slast, to je vir njegove poezije!

Novak je poznan za izvrstnega pripovedovalca z rodoljubno tendencijo. Njegovi »Pavao Šegota«, »Pod Nehajem«, »Podgorka« in »Nikola Baretić« so poznani na na dolgo in široko, dočim piše Novak vedno tudi »Nadi« in »Prosvjeti«. Toletni njegovi »Posljednji Stipančević« kažejo v njem lep razvitek in napredek, a vsakdo kdor bo čital to knjigo, poreče z zadovoljstvom, da se nam ni bati propasti naroda, dokler imamo ljudi, ki tako živo netijo ideal narodnega jedinstva. Ali naj govori Novakov Vukasović:

... Naj narod, ki biva v zemljah, imenovanih: Hrvatska, Slavonija, Dalmacija, in ves narod, ki danes robuje v Bosni in Hercegovini, narod v Istri, v Kranjski in Štajerski, narod v južni Ogerski, Srbiji in Črnigori — ves ta narod z enim svojim milim in krasnim jezikom, sestavlja eno narodno jedinstvo. Neprilike in nesreče, ki jih je moral trpeti ta narod od Turka, Nemca in Italijana, bile so prevleke in povečavalo jih je našo staro zlo: nesloga! Radi nesloge smo razpadali in dolgotrajne vojne razbile so nam moč, da nismo zjedinjeni in jaki ohranili svojo vlast... Dobri Bog, ki ljubi enako vse svoje narode in hoče, da narod z narodom živi in postopa kakor brat z bratom, ni

pozabil niti našega polnotrpečega in razcepjenega naroda. V noči, v kateri mi, sinovi svojega naroda, tavamo kakor slepi, ustale so umne glave in vzdignile visoko luč, a mi se v tej svetlobi spoznavamo, da smo zabredli sili ene matere Slavije. Se solzami radosti v obeh padamo eden drugemu v naročaj: tu smo, bratje, da z zločinski rokami postavimo zopet staro toplo očetovsko ognjišče. Iz Zagreba nam sije ta luč...

Govoriti o Gjalskem in o njegovem to leto od »Matice« izdanem delu: Diljem doma, zdi se mi nepotrebno: Gjalski je prvak in ostaje še vedno takov, kar se tiče karakterizacije oseb in slikovite plastike v prikazivanju. Vendar moram reči, da v njegovih najnovejših knjigi ne nahajam napredka, da si tako krasno opisuje kraje in žensko lepoto ter tudi v neznatnih stvarih zna vzbujati ves interes v čitatelju. Da je Gjalski napredoval v sméri svojih »Na rođenju grudi« in »Radmilovica«, on bi postal velik. »Pod starimi krovci« je njegov priljubljen predmet, ali ne vzbuja več nikakega interesa ni illustrissimus Batorić, ni perillustris Cintek, ni magnificus Radičević, ni stororavnatelj Ereogonja. Lepa minulost ne pomaga: z delovanjem treba spreminiti sedanjost. Res je, da danes prvi in glavni predstavljatelj hrvatskega naroda ne stoji v nobeni zvezi z narodnimi željami in težnjami, z

Trstu, dne 19. maja 1900.

Slovenščina in laški odvetnik.

Ne dolgo temu se je vršila na tukajšnjem c. kr. deželnem sodišču razprava v neki pravdi, v kateri je tožiteljico-okoličanko zastopal italijanski odvetnik, dočim se je dal tožitelj zastopati po odvetniku Slovencu.

Sodišče je kmalu spredvidelo, da se tožiteljica vkljub vsemu naporu in vzlic laškemu odvetniku ne zna izražati v italijanski, in jo je zato zaslislalo slovenski. Povsod drugod bi se to smatralo za najnaravnejšo in najpravičnejšo stvar, laškemu odvetniku pa, kateri se slovenskega denarja ni branil, zdelo se je to krivično in ker je pravdo izgubil, pritožil se je tudi proti slovenskemu zaslišanju svoje kljentinje, češ, da je bila s tem njemu, nevesčemu slovenskega jezika, odvzeta možnost za razpravljanje pred sodiščem.

Človek res ne vé, ali bi se čutil predrznosti tega laškega odvetnika, ki se upa kakor zastopnik slovenske stranke protestirati proti rabi slovenskega jezika, ali pa njegovi krivičnosti, s katero hoče prisiliti sodišče in stranko, naj govore samo laški, ker je bil on prelen, da bi se bil naučil drugega deželnega jezika.

Više sodišče mu je pa tudi dalo odgovor, kakoršenjega je zaslužil. Odbilo je namreč njegovo pritožbo z motivacijo, da je moralo prvo sodišče, kakor je to naravno (naturalmente) vprašati stranko v njenem jeziku, ako se je hotelo z njo boljše sporazumeti, in to da ni nikakor nezakonito postopanje, kakor je to odvetnik trdil.

On pa se ni zadovoljil s tem zasluženim poukom, temveč se je obrnil še na najvišje sodišče na Dunaju. Ali tudi to isto je odbilo njegovo pritožbo, izrekši vnovič, da je prvo sodišče popolnoma prav postopalo, ko je zaslišalo stranko v njenem jeziku.

Da se je takorazsodilo, je čisto naravno; radovedni smo le, ali si oni g. odvetnik pusti od svoje slovenske stranke plačati svoje popolnoma krivične in brezvspešne proteste proti rabi slovenskega jezika?!

»Čehi na bojnem potu«. Pod tem zaglavjem piše dunajska tetka »N. Fr. Pr.« o nekem izgredu, ki se je baje pripetil v nekem okraju na Češkem, kjer so Nemci praznovali

njegovimi idejali; ali treba na mejdan baš njim nasproti in ne sencam iz minolih časov.

Tomie Josip Evgen je že zdavna »Matičin« gost: »Zmaj od Bosne«, »Eminagina ljubav«, »Kapitanova keč«, »Za kralja — za dom«, to so dela, katerih se ne more pozabiti. Kakor je razvidno že iz teh naslovov, Tomie ljubi historijske predmete, katerim daje on romantično obleko. To leto je »Matica« izdala njegovo »Melito«, roman moderne sméri. Tomie se tudi na tem polju pokazuje mojstrom, kakor se je pokazal tudi na dramatičnem polju.

Razun teh deset rednih knjig, ki jih je dobil vsaki člen »Matice« za samih šest kron, izdala je ona še tri druge knjige v posebnem založništvu, a to so:

»Hrvatske narodne pjesme, IV«, z lepimi junaškimi pesmami od narodnih pevcev, mohamedanske vere, v Bosni; Ksenofen: Izabrani spisi II. in Šrepel: Klasična filologija.

»Matica« hoče, da na ta način širi kulturo v narodu, ona je v resnici ognjišče za prosveto naroda, ona združuje se svojimi izdanji višje in nižje sloje, učene in proste ljudi med hrvatskim narodom.

Sloveni, čitatelje knjige »Matice Hrvatske« in ne boste se kesali!

majevo slavi ter so na mlaj obesili zastavo z nemškimi barvami. To pa da je okoliške Čehi tako razjarilo, da so v večem številu pridrli iz bližnjega Krochova ter hoteli s silo odstraniti zastavo. »N. F. Presse« piše z velikim ogorčenjem in zaničevanjem, kakor da so Čehi postopali z nekim Nemeem in kako so z lučanjem kamenja na bližnji kapeli napravili za 20 K škode, ter pristavljajo, da je to Česko nasilje mej Nemei v Brodeku provzročilo veliko ogorčenje. O ti ljuba nedolžnost! Kako pa je dunajska tetka posmatrala celjske izgrede, kako je likvidirala dejstvo, da je tedaj v Celju policija sama siloma odstranila z »Narodnega doma« slovensko, od vladarja potrjeno zastavo? Zakaj pa se ji tedaj ni zdelo surovo in nasilno početje nemškutarstva v Celju, zakaj ni tedaj tako točno poročalo o škodi, ki jo je povzročilo lučanje kamenja na »Narodnem domu« in hišah celjskih narodnjakov? Zakaj tedaj ni tako zvižala oči in obsojala nezaslišane surovosti na p a d a l e e v, ampak je videla le čine onih, ki so se branili? Zakaj ni tedaj poročala imena onih doktorjev (!), ki so pljuvali pred častivrednimi damami ter suvali stare gospode? Pa saj se poznamo! Avstrijski Nemei se ne morejo otresti lepih sanj, da so oni v Avstriji rojeni za gospodarje, a Slovenci za robovanje, da so izgreli greh in surovost le tedaj, ako se jih vdeleže Slovani, da je gorostasnost vsaka najmanjša zahteva po slovanskih pravicah, oni pa da imajo nedotakljivi privilegij do vsega in tudi — do surovosti!!

Slovanstvo v Avstriji pojde kljub vsemu kričanju sinov Germanije naprej svojim ciljem nasproti. Ako pa je ta njih pot bojna pot, na tem niso krivi Slovani, ampak so krivi oni drugi, ki se nam postavljajo nasproti in nas silijo v boj!

Politični pregled.

TRST, 19. maja 1900.

K položaju. Danes bi hoteli še videti politika na desni, ki bi obisipal Čeha z očitanjem, sklicevaje se na to, da so v — večini!! Kje je ta večina, kdo more računati nanjo, ako vidi, kako nje voditelji a la Jaworski in Kathrein stikajo glave skupaj z Nemei in kujejo spletke, naperjene proti Čehom! In taka je bila vedno ta večina: ko ni bilo nobenega oblaka na parlamentarnem obzorju, se je kar cedita zatrdil o solidarnosti svojih skupin, čim pa so navstali kritični dnevi, je proslavljena solidarnost ostala na levi, na desni pa se razni Kathreini pogajajo — z nasprotniki.

O da, gospod Jaworski prihaja tudi med Čeha, ali ne pogajat se ali blažiti. Tolaženja si prilanja za levico, med Čehi pa le žuga. Tako jim hoče zažug ti tudi v parlamentarni komisiji desnice: Ali ustavite obstrukcije, ali pa poljski klub in nemška katoliška ljudska stranka nastopita oficielno proti vam! Ali si gospod Jaworski res domišlja, da bo to imponovalo Čehom? »Politik« mu že odgovarja: »Naj le store tako, ali s tem ne bodo škodili nikomur bolj, nego — sebi! Motijo se močno, ako menijo, da bodo po oslonjenju na levico igrali isto ulogo, kakor v dobi koalije, kajti vpliva, ki so ga imeli do sedaj, bo konec!!«

Nemški levčarji pa si zadovoljno manje roke, ko vidijo, kako drugi opravljajo njih posle. Oni puščajo, da Jaworski in Kathrein ubijata česko obstrukcijo, sami pa niti ne prikrivajo, da niti ne mislijo na to, da bi jim kdo smel zapirati vrata do eventualne — nemške obstrukcije! Zato so oni za pobijanje česke obstrukcije, ali proti vsaki spremembi pravilnika, ki bi mogla biti na poti njih nemški obstrukciji! Tako postopanje pomenja sicer skrajno hinavščino, ali Nemei si mislijo — zdravo je!

Iz državnega zbora. Včeraj je v zbornici poslancev čitanje vlog trajalo do 2. ure in 3/4 popoldne. Minister-predsednik, dr. pl. Körber je odgovarjal na interpelacijo pl. Koppa in tov. glede volilne presenove za dunajsko mesto. Minister je naglašal, da je vlada morala konečno rešiti to vprašanje, ker bi se sicer ne mogle vršiti volitve, ki so razpisane že za bližnjo bodočnost in ker bi se vsled zavlačevanja prebivalstvo razburilo še bolj. Vlado da je o tem vodilo nepristransko presojanje dejanskih in pravnih razmer. Veliko število reklamacij je pripisati spremembam glede volilne pravice in glede uvrščanja volilcev v volilne razrede. Vlada da je tudi glede dogodkov v dunajskem občinskem zastopstvu docela objektivna. »Mi

smo«, je dejal minister, »vlada zakonov, redu, mirnega skupnega življenja in tekmovalnosti vseh narodov in veroizpovedanj v državi.«

Poslanec Wrabetz (nemške napredne stranke) je zahteval, da se odpre debata o odgovoru ministra-predsednika. O tem predlogu je nastal nemir med krščanskimi socijalisti, ki so ropotali in kričali različne ljubeznivosti na adresu predlagatelja in njegovih pristašev. Predlog posl. Wrabetza je bil odklonjen.

Na željo od več strani je predsednik z odobrenjem zbornice odstopil pravnemu odseku vladno predlogo o ureditvi prebitkov na upravi sirotniških blagajnic.

Zbornica je sprejela predlog posl. Kaiserja, da bodi prihodnja seja danes v soboto. Prva točka na dnevnem redu današnje seje je prvo čitanje proračunskega provizorija. — Včerajšnja seja je trajala do 4. ure popol., ne da bi zbornica dospela do razpravljanja o dnevnem redu.

Iz ogerske delegacije. Vojni odsek ogerske delegacije je razpravljal o izrednem proračunu za vojsko. Del. Pulszky je vprašal, koliko pušek še treba nabaviti. Del. Horanszky je grajal, ker potrebščine vojne uprave niso natančno ustanovljene, vsled česar je treba vedno velikih dodatnih kreditov; to ni opravičeno. Govornik je vprašal, da-li zadostuje sedanja zaloga pušek za slučaj mobilizacije, ali, koliko jih še treba nabaviti? Del. Keglevich se je pridružil izvajanju Horanskemu ter naglašal potrebo, da se natančno pregledajo sklepi računi, ki bi naj stvarjali temelj novim zahtevam. Po nekaj pojasnilih poročevalca Munnicha je vojni minister podrobno pojasnjeval nabavo pušek in topov novega sestava za nekatere trdnjave, uvedbe brezdimnega smodnika pri topih za trdnjave in za obleganje itd. Ta pojasnila vojne ministra so proglasili strogo zaupnimi. Po daljši debati je odsek nespremenjeno sprejel izredni ordinarij vojske ter sklenil, da bo v delegaciji priporočal, da ista razširi nekatere kredite, ki jih zahteva vojna uprava.

Tudi v državnem zboru Nemškem imajo pravo, resnično, pravcato obstrukcijo že ves čas, odkar se bije borba proti tisti glasoviti lex Heinze. Tudi tam gori upotreblja opozicija vsa sredstva, da bi preprečila vsprejem tega zakona, o katerem trdi, da je sovražen svobodnemu razvoju umetnosti. In glejte čudo: tam gori so se združili v obstrukciji narodni liberalci, liberalci in socijalisti, torej stranke, sorodne onim, ki se v našem parlamentu zgražajo nad obstrukcijo Čehov! Pa nam pokažite kakov avstrijski liberalni list, ki bi obsojal obstrukcijo v državnem zboru Nemškem, da-si jo obsoja v parlamentu avstrijskem! Če Čeh dela isto, kar dela Nemei, vendar ni isto — taka je njihova logika!

Tržaške vesti.

Imenovanje. Cesar je podelil sodnemu pristavu na e. kr. deželno sodišču v Trstu, Vidu Ropele, o priliki zaprosenega prestopa v trajni pokoj naslov in značaj sodnega tajnika.

Kristanov prijatelj Camber — antisemit! Od sv. Ivana nam pišejo: Mislite-li, da to ni mogoče? Kaj ni mogoče: ali to, da je Kristan prijatelj Camberjev, ali, da je Camber antesemit? Če jo Kristan prijatelj Krstičev, zakaj bi ne bil še Camberjev? In če je Camber bil že vse: zakaj bi ne bil postal še antisemit?! Mi pravimo: saj ta sport res malo stane, in g. Camber poreče morda, da včasih kaj nese. A pustimo Kristana, Krstiča, Camberja e tutti quanti, ker na vse zadnje bi si ti ljudje še lahko domišljali, da tudi oni — po Schwegljevih izgledih — imajo več razuma v peti, nego vsi uredniki »Edinosti« skupaj v glavi. Le toliko omenjam, da se najnovejši antisemit sveta, Richard Camber, v četrtkovi št. »Avanti« grozno jezi, da so v municipalno delegacijo tržaško izvolili 5 najhujših pristnih Židov: Geiringer, Luzzatto, Morigio, Ventura in Venezian!!

Radovedni pa smo, kako gospod Kristan sedaj sodi o gospodu Camberju?!

Rastline pok. cesarice Elizabete. Včeraj se je z Lloydovim parnikom »Esterpe« pripeljala v našo luko grofica Marija Festetics, ki je bila na Krfu v gradu pok. cesarice Elizabete »Achilleion« ter tam vzela rastline, katere je bila blagopokojna cesarica sama posadila, da jih prepelje na Dunaj. Grofica je popoldne obiskala Miramar ter se z večernim brzovlakom odpeljala na Dunaj.

Prihod. Danes zjutraj ob 10. je prišla v tukajšnjo luko (nasproti pomolu Josipina) velika ruska oklopna ladja »Aleksander II.«, katero premlija še ena torpedovka. O prihodu je bilo na Aleksandru II. izstreljenih 21 strelcev v običajni pozdrav, katerim je sledilo istotoliko strelcev iz utrdbe pri svetiljki. Na krovu oklopnice se nahaja veliki knez Mihael Nikolajevič, ki odpotuje danes zvečer na Dunaj.

Podrobnejše v ponedeljek.

Nov Lloydov parnik. V arzenalu avstrijskega Lloydja so danes spustili na morje tretji novi levantinski parnik »Karintijo«.

Z naših sodišč. Včeraj je tuk. deželno sodišče obsodilo delavca Ivana Volariča s Krka radi razžaljenja veličanstva in radi hujškanja proti veljavni zakonem v dve leti težke ječe, poostrene s postom in samotnim zaporom.

Tatvina v tobakarni. Poročali smo o tatvini v tobakarni v ulici Sette Fontane št. 19 ter navedli, da je bila ukradena med drugim tudi hranilna knjižica, glaseča se na 3906 kron. V tem času je oškodovanka hranilno knjižico že našla med perilom v omari. Škoda se tiče torej samo še 190 kron v gotovini in par uhanov. Sum, da so izvršili to tatvino, leti na več oseb, katere so že zaprli.

Umrljivost v Trstu. Od 6. maja do 5. večer 12. maja je umrlo 34 možkih in 30 žensk, skupaj 64 oseb proti 85 v isti dobi lanskega leta. Med njimi je bilo 15 oseb starih do 1 leta, 13 do 5 let, 5 do 20 let, 7 do 30 let, 2 do 50 let, 10 do 60 let, 9 do 80 let, 1 nad 80 let. Povprečna umrljivost je znašala 198 od tisoč. Smrt je povzročila sušica v 7, bolezn v 17, škrlatica v 3 slučajih, hripavica v 1 slučaju.

Dražbe premičnin. V poned., dne 21. maja ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Fabbio Severo št. 2, tiskarski stroji in drugi tiskovni predmeti; v ulici Rossetti št. 2 in v ulici Acquedotto št. 20, krémarska oprema in hišna oprava; v ulici Stadion št. 21, oprema v zalogi, tehtnice, hišna oprava in živalni stroj; na Starem trgu št. 1, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 14.7, ob 2. uri popoldne 20.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 755.6 — Danes plima ob — predp. in ob 11.37 pop.; oseka ob 6.9 predp. in ob 4.64 popoldne.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu bo imelo torej jutri svojo dvakrat že odloženo veselico. Opozarjamo torej naše rojake, naj pohite jutri v Rojan. Ako kje, treba baš v tem selu podpirati naše bojovnike, kajti tu je borba najtežavnejša, ker je pritisk od nasprotnikov najhujši. Društvo »Zarja« pa je vez, ki spaja in druži te bojovnike; razloga je torej dovolj, da temu društvu dajemo vse moralne in materialne podpore! — Vspored veselici bo nastopni: 1. D. Jenko: »Naprej«, godba. 2. D. B. Ipavec: »Mi vstajamo«, moški zbor. 3. Iv. pl. Zaje: »Nek dušman vidi«, godba. 4. S. Gregorčič: »Mojim slušilecem«, deklamacija, deklamuje Zmagoslava Bole. 5. Iv. pl. Zaje: »Pozdrav«, godba. 6. A. Foerster: »Ah ni li zemljica krasna«, mešani zbor. 7. N. Vogel: »Cigani« godba. 8. I. Laharnar: »Dijaška«, moški zbor. 9. N. Tuček: »Slava«, četvorka, godba. 10. A. Foerster: »Domovina« mešani zbor z samosplošno tenorja. 11. Ferd. Majcen: »Venec napolnih pesmi«, godla. 12. * * »Dobro jutro«, veselo gra v dveh dejanjih. 13. Svobodna zabava in ples. — Začetek ob 5. uri popoldne.

Občni zbor »Tržaškega Sokola« se bo vršil dne 21. junija t. l. v prostorih »Tržaškega podpornega društva« v ulici Stadion št. 19. ob 8. uri zvečer s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor staroste. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev odbora. 5. Volitev pregledovalcev računov. Ker je občni zbor sklepčen le tedaj, ako se ga udeleži najmanj 30 členov, prosijo podpisani odbor obilne udeležbe, da ne bo treba odkladati občnega zbora.

V slučaju nesklepčnosti prvega občnega zbora, vršil se bo drugi občni zbor dne 9. junija t. l. z istim dnevnim redom ter bo sklepčen ne glede na število došlih členov. Na zdar!

Bratovščina sv. Cirila in Metoda priredi jutri, dne 20. t. m., o priliki blagoslovljenja svoje cerkvene zastave ob 5. uri popoldne v šolskem vrtu slav. družbe sv. Cirila

in Metoda narodno veselico z nastopnim vspeledom:

1. »Naprej«, koračnica, godba. 2. »Sv. Cirilu in Metodu«, pesem. 3. »Južnoslavjanska koračnica«, godba. 5. »Poziv k petju«, pesem. 4. »Miruj, miruj sree moje«, godba. 6. »Studenčku«, pesem. 7. »Večer na Savi«, godba. 8. »Triglav«, pesem. 9. »Dve srei eno bitje«, godba. 10. »Zvonikarjeva«, pesem. 11. »Pobožnost v puščavi«, godba.

Vstopnina: Za odrasle 20 nvč., za otroke od 10 do 15 let 10 nvč. Ker nam za pokritje stroškov za zastavo primanjkuje še obilna svota, sprejemali se bodo darovi s hvaležnostjo. Večletno nabiranje v to svrhu je gotovo že sitno, a preseda pa tudi že našemu denarničarju. Za to storimo o tej priliki vsakdo kar nam je mogoče, da bo vsaj temu davku enkrat konec. Zastava je tako krasna, da nadkrijuje gotovo vsako zastavo v Trstu — in je delo domačih rok (izvršile so jo č. šolske sestre, učiteljice na naši slovenski šoli, s svojimi učenkami). Blagoslovi jo ob 3. uri popoldne v cerkvi sv. Jakoba, prečastiti gospod P. Flego, stolni kanonik, s primernim govorom. Te pomenljive slovesnosti pač nikdo ne zamudi. Obvestite o tem, prosimo Vas, sosed sosedu, prijatelj prijatelja!

F. R.

Vesti iz ostale Primorske.

× Pregledovanje železniške črte Trst-Gorica. Iz občine dutovljanske nam pišejo dne 16. maja:

Dne 15. maja okoli 3. ure popoldne je dospela v Dutovlje vladna komisija za pregledovanje železniške črte Bohinjske železnice. Komisijo je sprejel ob slavaloku naš vrli g. župan Ivan Ravbar na čelu podžupanov in starešinstva in odlikovance, g. Andreja Štoka. V kratkih a jedrnatih besedah je gospod župan nagovoril predsednika komisije, gosp. viteza Schwarz, namestniškega svetovalec, zatrdil, da občina z veseljem pozdravlja novo železniško črto in postajo, na kar je gospod vitez Schwarz odgovoril, da se železniška črta ne bo nič spreminjala in postaja da ostane v Dutovljah, na južni strani proti Krepjam. Potem se je komisija med pokanjem topičev podala v krasno odlično dvorano g. Petra Sossarja iz Dutovelj, trgovca, bivajočega v Trstu, ter so tam sestavili zapisnik.

Odhod je bil veličasten. Vsa vas je bila odlična z zastavami. Ljudstvo je vsklikalo »živio« in ženske so mahale s svojimi rutami, kar je gospode očividno jako veselilo. Še gospoda viteza Schwarz smo čuli, kako je odzdravljaj z živio. V komisiji je bilo več odličnih oseb, med njimi je bil tudi naš priljubljeni okrajni glavar, gospod dr. Peter Laharnar. O tej priliki moramo izreči pri-znanje tudi našemu občinskemu stražniku, ki je, v svoji uniformi, prav lepo skrbel za red in za odličenje vasi.

Vesti iz Kranjske.

* Zgradba električne železnice v Ljubliani se je zakasnila, in sicer po krivdi železniškega ministerstva. Ker je namreč neki hišni posestnik na mestnem trgu vložil prigovor proti napravi železnice, ker bi potem baje ne mogel skladati sodov z vinom za svojo gostilno, ni mogla komisija za pregled trase sama podeliti koncesije, dasi se je soglasno izrekla za podelitev iste in je tudi zastopnik ministerstva glasoval za podelitev. Vsa stvar se je vsled tega prigovora morala predložiti ministerstvu, kjer morajo pa imeti veliko skrb, kako bo izhajala dotična gostilna — ki bi, nota bene, ne trpela nikake škode radi železnice, ker gospodar tudi sedaj po dnevu ne sme skladati sodov, a ponoči bi jih lahko skladal tudi potem, če bi bila napravljena železnica — ker toliko časa ne dajo koncesije. Firma Siemens & Halske je vzle temu že naročila ves material, tako, da začne lahko takoj z zgradbo, čim dobi koncesijo. (Po »Slov. Narodu«.)

* Občinske volitve v Ljubliani. Na včerajšnji dopolnilni volitvi I. volilnega razreda v mestni zbor so bili izvoljeni gospodje: Gogola Ivan s 166, Velkovrh Ivan s 166, Žuzek Fran s 165, Dejak Ivan s 162, dr. Starč Josip s 149 od 167 oddanih glasov.

* Generalni štrajk v Vevčah. Časniki poročajo, da je v papirnici v Vevčah nad Ljubljano nastal včeraj splošen štrajk. Delavci, katerih je okoli 800, zahtevajo, naj se minimalna mezda določi na zne-

sek 2 K in naj se odpuste nekateri nepri-
ljubljeni uradniki. Delavci pravijo, da so ti
uradniki postopali z njimi kruto in nepra-
vično. Razburjenost med delavci je precej
velika, kar kaže okolnost, da so začeli gro-
ziti z nasilstvom. Ko je namreč vodstvo pa-
pirnice hotelo vzlic temu, da je nastal štrajk,
vzdržati turbine v teku, so delavci zagrozili,
da prerežejo vse žice za prenos električne
sile od fužin v Vevče, na kar se je vodstvo
udalo in ustavilo vse motorje.

Vesti iz Štajerske.

— Opuščeno notarsko mesto.
V Ptuj so jedno notarsko mesto opustili.
Tako javlja ministerski odlok.

— V mariborskem »Narodnem
domu« je preskrbljeno odslej tudi za pre-
nočišča.

— Nemška učna metoda. Iz »Sl.
Naroda« posnemamo sledečo notico: V neki
mariborski šoli je učitelj vprašal učenca, ka-
tero poslopje da je v Mariboru najlepše?!
Na to je ustal neki učenec ter rekel, da je
to »Narodni dom«, kar je tudi neoporečna
resnica. A za to resnico je bil nepremišljeni
učenec od učitelja obsojen na — eno uro
zapora!

Razne vesti.

Ubežen bankir. V Karkovu na Ruskem
je prišel na boben lastnik bančnega zavoda
Marko Schaffit. Dolgovi znašajo okoli 1 mi-
lijon rubljev. Schaffit je ubežal v inozemstvo.

Slabi nasledki bolezni, kateri, se na-
vadno izcimijo iz prav neznatih žlezočnih
slabosti, obvarujejo se popolnoma s pravo-
časno uporabo domačega sredstva »dra. Roze
balzam za žlede«. Pristno dobiva se v tu-
kajšnjih lekarnah in glavni zalogi B. Frag-
ner-ja v Pragi, 203. — III. — Glej
oglas!

Dobro domače zdravilo. Med domačimi
zdravili, katera se uporabljajo za olajšanje bole-
čin in odvajajoča ribanja o premraženju, za-
vzema prvo mesto Liniment, Capsici comp.,
izdelan v laboratoriju Richterjeve lekarne v
Pragi. Cena je nizka: 40 nč., 70 nč. in 1
gld. steklenica, katera se spozna po znanem
sidru. — Glej oglas!

Živonoreja. Mej trvdkami, katere s
pečajo z izdelovanjem in razprodajo predme-
tov sporta s konji in živinozdravnih iz-
delkov, zavzema gotovo prvo mesto trvdka
Fran Ivan Kwizda v Korneuburgu pri Du-
naju. Že od leta 1853 sem si prizadeva ta
slavnoznana trvdka, da razpečava najboljše
izdelke na polju živonoreje. Kakor si je
Kwizda korneuburški živonorejni prašek in
Kwizde krepčalna tekočina za konje pridobi-
la svoječasno dober glas ter si ga ohranila
do današnjega dne, tako so se udomačile v
najnovejšem času Kwizde patentovane gumi-
jeve oveze in drugi patentovani predmeti za
obvarovanje konj. Trvdka Fran Ivan Kwizda
v Korneuburgu pošilja na zahtevo brezplačno
in poštne prosto, svoj bogato ilustrirani
cenik, v katerem prijatelji sporta s konji
vdobé gotovo marsikatero praktično novost.

Brzjavna poročila.

Stavka v Vevčah.

LJUBLJANA 19. (K. B.) Zaradi iz-
gredov o štrajku, navstalem v tovarni za
papir trvdke Leykam-Josefthal v Vevčah
je vojaštvo brez odpora izpraznilo tovarno.
Sedaj vlada mir. Obe stranki si stojita sov-
ražno nasproti.

Iz parlamenta.

DUNAJ 19. (K. B.) Zbornica poslancev.
Seja je bila odprta ob 11. uri in 40 min.
predpoludne s čitanjem ulog. Isto še traja
sedaj, ob 2. uri pop.

Razstava konj.

DUNAJ 19. (K. B.) Danes predpoludne
so otvorili letošnjo razstavo konj v prisotno-
sti ministra za poljedelstvo, barona Giovan-
nellija.

Zadušnica za nadvojvodo Karola Ludvika.

DUNAJ 19. (K. B.) Danas se je vršila
v kupuevski cerkvi maša zadušnica za po-
kojnega nadvojvodo Karola Ludvika; iste so
se udeležili dvori nadvojvod Franca Ferdi-
nanda, Otona in Ferdinanda Karola.

Vitez Dunajevski petdeset let doktor.
KRAKOV 19. (K. B.) Finančni minister
dr. pl. Böhm-Bawerk je prispel semkaj, da
se udeleži slavnosti petdesetletnice doktorstva
biv. finančnega ministra Dunajevskega.

Odlikovanja.

BUDIMPEŠTA 19. (K. B.) Uradni list
javlja, da je cesar na priporočilo ogerskega
ministra a latere podelil sekejskemu načel-
niku v ministerstvu za vnanje stvari, Ludviku
pl. Doezijsu, naslov pl. Nemet Keresztur, in to
zanj in za njegove zakonite naslednike.

Stavka na tramwayih v Berlinu.

BEROLIN 19. (K. B.) Nocoj sta se
vršila dva velika shoda spovednikov in voz-
nikov velikih berlinskih tramwayev; in vo-
zoh so sklenili jednoglasno, da ustavijo delo.

Iz ogerske delegacije.

BUDIMPEŠTA 18. (K. B.) Finančni
odsek ogerske delegacije je brez debate odo-
bril proračun državnega finančnega minister-
stva in proračun skupnega najvišjega ra-
čunišča.

Francoska železnica v Siriji.

CARIGRAD 19. (K. B.) Danes je iz-
šel cesarski iradé o gradnji sirske železnice s
pomočjo francoskega društva.

**Potovanje avstro-ogerskega atašaja, barona
Giese la.**

CARIGRAD 18. (K. B.) Avstro-ogerski
vojni atašé baron Giesel je prispel v Trape-
zunt, kamor so bile že došle naredbe turskim
oblastim, da bo potovanje Giesla zavarovano
in neovirano. Baron Giesel je danes odpotoval v
Erzerum.

Rusija in Koreja.

LONDON 18. (K. B.) »Times« javlja
iz Pekinga: Dne 30. marca sta ruski posla-
nik Pavlov in korejska vlada podpisala dve
pogodbi. V prvi pogodbi odstopa Koreja Ru-
siji v pristanišču Masampo prostor za grad-
njo skladišča za premog in bolnišnice za pu-
morščake. V drugi pogodbi se zavezuje
Rusija, da ne bo nikdar skušala, da bi po-
tom kupa ali najema pridobila zemljišča na
otoku Kojeodo, ali na kopnem nasproti, ali v
bližini luke Masampo. Koreja se je obvezala,
da ne prepusti nobeni drugi vladi nobenega
prostora na svojem ozemlju.

**Nadvojvoda Ferdinand Karol na Špauj-
skem.**

MADRID 19. (K. B.) O včerajšnji slav-
nosti v Kraljevi palači je nadvojvoda Ferdi-
nand Karol občeval z vsemi ministri ter s ko-
lom diplomatov. Infantinja Izabela spremi
nadvojvodo v Toledo. Isti misli obiskati tudi
Andaluzijo.

Vojna v južni Afriki.

Boerci se umikajo.

LONDON 18. (K. B.) »Reuter« javlja
včeraj iz Danhaüsena v Natalu: Boerci, ki
so stali na severni strani New-Castla, so se
umaknili v gorovje Majuba.

Stranka v Pretoriji, ki želi mir.

LONDON 18. (K. B.) »Reuter« javlja
dne 16. t. m. iz Kroonstada: Boerci so raz-
strelili most čez reko Rheoster. Iz verodo-
stojnega vira je slišati, da se je v Pretoriji
ustanovila stranka miru. Meščani in prebi-
valstvo v okolici mesta soglašajo v tem,
da se bodo Boerci le malo ali pa nič
upirali.

Lindley v angleških rokah.

LONDON 18. (K. B.) Lord Roberts
brzjavlja danes iz Kroonstada: General
Methuen je včeraj zasedel Hoopstad, ne da
bi našel na odpor. Boerska generala Dup-
reez in Daniels in 40 mož se je udalo. Ko-
njenica generala Broadwooda je včeraj po
neznatnem odporu zasedla Lindley. Na strani
Angležev sta bila ranjena le dva moža. Pred-
sednika Steijna ni bilo v Lindleyu. Uredni-
štvo oranjske države je bilo odpotovalo že v
nedeljo. Pešci na konjih generala Huttona so
včeraj presenetili poveljnika Botho 30 milj
od Kroonstada proti severozapadu ter ga
ujeli s 23 Boerci. Angleži niso imeli nobene
zgube. — General Buller javlja, da je v Na-
talu več farmerjev odložilo orožje.

Boersko odposlanstvo v Ameriki.

NEWYORK 19. (K. B.) »Reuter« jav-
lja: Semkaj je prispel odbor, prijazen Boer-
cem, sestavljen iz senatorjev in reprezentan-
tov. Boersko odposlanstvo je sprejelo odbor.
Po kratkem bivanju tukaj so skupaj odpoto-
vali v Washington. Demonstracij ni bilo.

Mesto Mafeking osvojevano.

LONDON 19. (K. B.) »Reuterjevo«
brzjavko o osvoboditvi Mafekinga so navli
v Maison House ter jo priobčili obema zbor-
nicama parlamenta, ministrom in princu Wa-
leškemu. Nekaj trenutkov po priobčenju se
je nabralo nešteto ljudi po ulicah, kjer so
prepevali ter vibrali z zastavami. Povsod se
je slišalo glasne klice »urá«. Obče veselje
nad tem poročilom je bilo veliko. »Reuter«
pristavlja, da se brzjavka iz Pretorije glasi
doslovno tako-le: Ko so Angleži obstreljali
taborišče in trdnjave, so Boerci opustili ob-
leganje. Videti je torej, da so Angleži, pri-
speli v pomoč, napali Boerce, vendar je do-
stično mesto v brzjavki nekoliko nejasno.

Buller v Newcastle.

LONDON 19. (K. B.) Uradna brzjavka
generala Bullerja javlja iz Newcastle, da je

isti zasedel to mesto. Od 5000 Boercev, ki
so zbežali pred angleškimi četami, se jih je
okoli 1000 podalo menda v Wakkerstroom,
ostali pa v svobodno državo Oranje. Nekaj
se jih je umaknilo v Laingsneck, kjer se ho-
čejo nadalje upirati; ti poslednji da se na-
hajajo v največjem neredu.

Živila za Transvaal.

LONDON 19. (K. B.) »Times« javlja
iz Lourenzo Marqueza dne 17. t. m.: Z ozi-
rom na možnost, da zaprejo železnično progo
iz zaliva Delagoa v Pretorijo, nakupujejo v
navedenem zalivu agenti vsa živila, kolikor
jih morejo dobiti, ter jih prevažajo v Trans-
vaal. Danes so nenavadno hitro odpravljali
te prevoze.

Poraz Boercev pri Mafeking.

LONDON 19. (K. B.) »Daily News«
javljajo, da se potrjuje vest o porazu Boer-
cev pri Mafeking.

Novi pogoji za mir.

LONDON 19. (K. B.) Dopisnik lista
»Daily Mail« javlja včeraj iz Pretorije, da je
izvedel tamkaj iz zanesljivega vira, da pred-
ložita oranjska in transvaalska vlada nove
pogoje miru. Širi se menenje, da je igra
končana. Isti list je včeraj javil iz »Lourenzo
Marqueza, da poidejo inozemski konzulati iz
Pretorije v Lydenburg.

Žalosti potrjim sreem naznanjamo so-
rodnikom in znaneem prežalostno vest, da je
naš preljubljeni brat

Pavel Mikelič

danes zjutraj ob 3. uri po dolgi in mučni
bolezni in previden se sv. zakramenti za umi-
rajoče mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo jutri v nedeljo ob 4 1/2 uri
pop. iz hiše žalosti v Rojanu št. 232.

V ROJANU, 19. maja 1900.

Žalujoča brata **Andrej in Fran**
in sestra **Franja** poročena **Požar**.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. apostol. Veličanstva.

XXXIII. c. kr. drž. loterija

za civilne dobrodelne namene v tej državni polovini.

Ta denarna loterija

ki je jedina v Avstriji zakonita dovoljena, obsega
16.514 dobikov v gotovini v skupnem znesku 410.200
kron. Glavni dobiček znaša v gotovini:

200.000 kron

Žrebanje neprekleno dne 7. junija 1900.

Jedna srečka stane 4 krome.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Du-
naju, I. Riemergasse 7., v loterijskih kolekturah, v tobakarnah,
pri davčnih, poštah, brzjavah in železniških uradih, v menjal-
nicah itd.; igralni načrti gratis za kupce srečk.

Srečke se dopolnjejo poštino prosto.

C. kr. loterijska direkcija

oddelek za državne loterije.

!! Važno za vsakega !!

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12
krasnih komadov za samo

ZA BIRMO!

Artur Rendich

urur

TRST — Corso 23 — TRST

Velik in novodošli izbor raznovrstnih ur z
verzičami za birmo. Razprodaja in popraya
stenskih in žepnih ur proti jamčenju.

Konkurenca nemogoča!

HERA PROMETHEUS

DELNIŠKO DRUŠTVO ZA APNENI OGLJIK IN ACETILENSKI PLIN NA DUNAJU

Izvršuje napeljave za razsvetljavo s plinom in acetilenskim plinom
za zasebnike in mesta v kakoršnjih si bodi številnih plamenov.

Točno delo z jamčenjem za nepomankljiv učinek.

ŠEST ZLATIH KOLAJN

Zlata kolajna Berlin	1898	Zlata kolajna Budapest	1899
	99		Schiedam Haag
	Vratislava		Monakovo

Izvršenih 2000 napeljav za zasebnike v vseh delih sveta.

Centralne napeljave v delovanju s približno 15000 plamenov.

Čistilni in sušilni zistem glasom privilegija nemškega cesarstva št. 98.762 in 108.244,
ki zadošča najstrožjim zahtevam, se je dejanski uporabil z najodličnejšimi uspehi.

Apneni oglik mirne vrste, ki daje največ plina, se prodaja po ugodnih cenah.

Glavni zastopnik

za Istro, Goriško, Trentinsko, Dalmacijo, Kranjsko, Italijansko, ter angleško Indijo

EDVARD TURECK V TRSTU.

Št. 293

Razglas.

Dne 7. junija t. l. od 10-12 ure
predp. se bo vršila v občinski pisarni

javna dražba

občinske hiše (stara šola) ležeče na
glavnem trgu v Nabrežini.

Klicna cena 7000 kron. Ponudniki
vložijo 10% varščine. Kdor želi vku-
piti imenovano hišo, si jo lahko ogleda
vsaki dan do in med dražbo.

Županstvo v Nabrežini

dne 16. maja 1900.

župan: **Caharija**.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
pripoča svojo

bogato zalogo raznovrstnega obu-
vala za gospode, gospe in otroke

Postne naročbe se izvrše v tistem dnevu.
Odposiljave je poštne prosta.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno
ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in
točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se uljudno pri-
poroča

Josip Stantič

čevlj. mojster

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu,
da sem odprl

ново podružnico

svoje trgovine z jestvinami

in sicer v ulici **Farneto št. 8.** V zalogi
imam vsakovrstne moke, riž, sladkor, kavo
in vsega česar potrebuje hišna gospodinja. V
vabilni obisk se toplo priporoča z vsem spo-
štovanjem udani

Alojzij Vesel.

V drogerijah

tvrdke Friderika Cumar-ja

v Trstu, v ulici Belvedere 37 in v po-
družnici na Opčinah 212 nasproti gostilne
„pri Mičelu“ se dobiva

„romansko dvakrat čiščeno žveplo“
angleška modra galica“ in „Agricol“,
lugasta sol za uničevanje mrčesov na trati,
drevesih in zelenjavi; zamaški in gumi za
cepljenje trt, najboljše vrste, mehovi za žve-
pljanje trt, cevi iz gumi za skropljenje trt
proti peronosperi, žebji in steklo v velikem
izboru; drogerijski predmeti, kemični izdelki,
raznovrstne barve v prahu in v oljem, laneno
olje surovo in dvakrat kuhano, čopiči, mimi-
ralne naravne vode, vinski cvet (špirit), na-
vadna in dišča mila, voščene in lojne sveče,
pokost, gobe, šerite itd. itd.

Vse po cenah, da se ne bojim konkurence.

Za tvrdko Fr. Cumar

Emil Cumar.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano izvrstno, bolečine blažeče
mazilo dobiva se po 40 novč., 70 nč. in
1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to
splošno priljubljeno domače sredstvo
vedno le v origin. steklenicah z našo varstveno
znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter
vzame previdnostno samo steklenice
s to varstveno znamko kakor ori-
ginalni izdelki.
Richterjeva lekarna pri slemu levu v Pragi.
Elizabethne ulice 5.

„VICTORIA V BEROLINU“

splošna zavarovalna družba na delnice

osnovana 1853

skupno premoženje začetkom 1900

225 milijonov mark

oproščenje od premije v slučaju invaliditete.

Ljudsko zavarovanje

zavarovanje za slučaj smrti za vsakogar, tudi za ženske in otroke, brez zdravniške preiskave, plačevanje premije se vrši v tedenskih obrokih.

Pojasnila daje generalna agentura v Trstu piazza della Borsa št. 9, I.

Dr. Rosa Balsam

Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbuja slast in odvrta laho. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč. po pošti 20 nvč. več.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in bladi.

V pušicah po 35 in 25 nvč., po pošti 6 nvč. več.

Varilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“ Praga, Malastran, ogel Spornerejeve ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Samo 1 krono za 3 srečkanja.

Vsaka srečka zamore 3 krat zadeti.

Glavni dobitki **60.000 K., 15.000 K., in 12.000 K.** v denarju z 20% odbitkom.

Srečke „Invalidendank“ po 1 krono

I. srečkanje: 19. maja 1900.
II. srečkanje: 7. julija 1900.
III. srečkanje: 10. novem. 1900.

priporočajo: Josip Bolaffio, Aleksander Levi, Mandl & Co., Mercurio Tristino, Ign. Neumann, Henrik Schiffmann.

Carl Greinitz Neffen

Na Corsu št. 33. podružnica Trst. Piazza della Legna 2.

Železo in razno železo blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače in facon, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitiga železa, vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč

peči in štedilna ognjišča

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne nagrobne križe in obrobne ograje, orodja za vsako obrt.

Domača obrt!

Velika zaloga raznovrstnega pohištva iz dobrega in osušenega lesa iz tovarne pohištva v Solkanu

Antona Černigoj

se nahaja v Trstu, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. (hiša Marenci) na desni strani cerkve sv. Petra.

Svoji k svojim!

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor!

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal, stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetacijami in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v vsi to stroko spadajočih del. Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Trgov.-obrtna registrirana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki se nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-current po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Staro in prekušeno sredstvo (masilo) za jačenje in krepljenje kite in mišice človeškega života je

Kwizde fluid

Znamka kača (tekočina proti trganju) To tekočino rabijo hribolazci, kolesarji in jezdeci z vspehom za ojačenje in okrepljenje po velikih naporih. Cena 1 steklenice 1 gld., 1/2 steklenice 60 nvč. ter se dobi pristna v vseh lekarnah.

Glavna zaloga v okrožni lekarni v Korneuburgu pri Dunaju.

„Delavsko konsumno društvo“ pri Sv. Jakobu priporoča slavn. slov. obč. svojo

„Narodno gostilno“

ulica Concordia št. 1 a vogal ulice Vespucci

Toči izvrstno istrsko in dalmatinsko črno, vipavsko belo vino ter Steinfeldsko pivo I. vrste. Izvrstna kuhinja vedno pripravljena. Za družbe so posebne sobe na razpolago.

Na obilno obiskovanje uljudno vabi Odbor.

M. AITE

Trgovina manufakturnega blaga Trst. — Via Nuova — Trst. vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenj. odje malcem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega blaga za spomlad in poletje in sicer: črne in barvane snovij, za moške obleke; velik izbor snovij za ženske kakor: saten, perkal, pike za obleke in bluže v lepih risanjih. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, maje, ovratniki in ovrtnice najnovejše mode, namizni beli in barvani prtji; bele in barvana zagrinjala na meter in gotove.

Drobnarije za krojače, kitničarke in šivilje ter raznovrstni okraski za ženske obleke.

Naročbe za moške obleke po meri z največjo točnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za dr. štvene znake.

Vse po najnižjih cenah. Nadejaje se tudi v prihodnje podpre cne odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najljudneje

M. Aite.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poroštvom,

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovanska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadružnikom in sicer na vknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr.

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjico po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000. Poštno-hran. račun št. 837.315.

Agricol

patentovan v Avstriji-Ogerski in Italiji

ki je mehko kalijsko milo rastopljivo v mrzli vodi, je najuspešnejše sredstvo za zatiranje in uničevanje vseh trtnih mrčesov in ušij, vseh žuželk na sadnih in drugih drevesih, zelenjavi in cvetljicah.

Navodilo za rabo „Agricola“ pošilja franko

Tovarna mila F. Fenderl & Co

TRST. - Via Limitanea št. 1. - TRST.

ZASTOP IN ZALOGA na Goriškem pri g. Frideriku Primas v Gorici, Travnik 16 (v dvorišču) in na Opčinah pri g. Frideriku Cumar.

„Viktorija“ moderci

za gospe in gospice

po 50, 70 nvč., 1 gld., 1-25, 1-30, 1-50, 1-80, 2-20, 3-—, in 4-20

Velik izbor

vseh predmetov za pomlad in leto

volneno blago, perkal za obleke in srajce, cefir in oxford, lawn-tennis, satineti gladki, tiskani in mrežasti, vsakovrstni svileni predmeti za obleke in kinanje, velik izbor čipek, trakov, zavratnikov, modnih, specijalitet vsake vrste, rokovic iz svile, niti in kože dežnikov.

Velik izbor

perila dobiva se v manufakturnej zalogi

JAKOBA KLEMENCA

V TRSTU, — ul. Sv. Antona št. 1. — V TRSTU.

Na zahtevanje

dopušljejo se uzorci z dotičnimi cenami pošt. prost o

Kurje oči

trilo kožo, žulje itd. odpravi hitro, brez bolečin in gotovo, izvrsten, v svojem učinku neprekosljiv **Trnkoczy-jev obliž**, kateri se dobiva v **Franciscus-Apotheke na Dunaju V/2 Schönbrunnerstrasse 107**. Cena 60 kr., po pošti kot uzorec brez veljave 65 kr., kot priporočena pošiljatev 80 kr. franko po predplačilu zneska v poštinih znamkah ali proti povzetju. Obliži za poskušnjo 35 kr., po pošti 40 kr. **Učinek z jamčen!** Razposiljatev takoj sprejemu naročbe. V Trstu se dobiva pri gosp. lekarnarju SERRAVALLO, Piazza del sale.